

Brandenburg, un mite que s'acaba

Divendres passat la mítica porta de Brandenburg va perdre la seva categoria per obra i màgia de la política. Tot va començar a primeres hores del matí quan centenars de berlinesos aprofitant els pocs rajos de sol que en aquesta època cauen sobre la ciutat, van concentrar-se a les rodalies de la famosa porta.

Aquesta concentració tenia una raó de ser, ser testimonis de com treballadors de l'altre costat de Berlín maldaven per desmuntar les planxes del ciment que hi ha en aquesta zona del mur. La porta de Brandenburg deixava, de mica en mica, de ser el símbol físic d'una divisió.

Poques hores abans d'obrir vies de pas per Brandenburg a Bonn, el canceller alemany Helmut Kohl, en una al·locució feta davant del Bundestag, la cambra alta de la RFA, tornava a posar la directa. Kohl va defensar el seu pla per a la reunificació de les dues Alemanyes tot dient que «els alemanys s'estan apropant a l'esperit de llibertat», remarquant especialment que els dos països no representen cap amenaça per a ningú, tot al contrari, «un benefici per a una Europa que està cada vegada més junta».

Mentrestant, els fets a l'Est es precipiten per moments i prenen magnituds impossibles d'imaginar fa uns mesos. Si algú s'hagués atrevit a afirmar fa unes setmanes que la televisió de la RDA donaria imatges dels seus dirigents autocríticant-se públicament, tothom hau-

DOMÈNEC UMBERT
La porta de Brandenburg des del mur.

ria pensat que s'havia tornat boig. La realitat, però, sempre supera la imaginació. A més, des de fa uns dies la televisió de la RDA emet ja anuncis d'importants empreses occidentals i els principals diaris del país publiquen a les seves pàgines publicitat d'Occident. Brandenburg és l'adéu a l'escenari de les pel·lícules d'espies, el decorat on un bon dia de l'any 1961 el llavors president nord-americà John Kennedy va pronunciar el celeberrim «Jo també sóc berlinès» o el lloc per on l'actor de cinema Ernest Borgnine travessava un munt de vegades per buscar un jove comunista de la RDA que s'havia casat amb la filla d'un dels principals directius de la Coca-Cola en una pel·lícula titulada *Uno, dos, tres...*, un magnífica comèdia sobre la guerra freda. El final de la pel·lícula era prou significatiu: el jove militant comunista anava vestit amb un frac a rebre el seu sogre.

Josep Morell

Lituània marca distàncies

El Partit Comunista de Lituània decidí la setmana passada separar-se *ma non troppo* del Partit Comunista de la Unió Soviètica. Tot i no haver-se consumat una secessió absoluta, el pas donat pels comunistes lituans és el més agosarat que s'ha produït dins del PCUS pràcticament des de la revolució. Els comunistes lituans

Gorbatxov, per la unitat de l'URSS.

es debatien entre dues possibles solucions: d'una banda, la creació d'un nou partit de base exclusivament lituana; de l'altra, continuar amb l'actual situació dins del PCUS. El debat que precedí la resolució del dia 20 va ser intens i crispat. Des de Moscou arribaren amenaces contundents i pressions gens dissimulades. A Lituània, en canvi, la base del partit reclamava avançar cap a una major independència. Bona part dels militants del PC de Lituània donen suport, amb una doble militància consen-

tida, al Sajudis, el front popular d'aquella república bàltica, partidari a mitjà termini de la independència del país. Entre aquestes dues posicions el primer secretari del partit a Lituània, Algirdas Brazauskas, ha aconseguit trobar una via conciliadora: la decisió final sobre les relacions del PC de Lituània amb el de l'URSS queda per a més endavant, per al congrés d'octubre de l'any vinent. Però ja d'entrada, els comunistes lituans advertixen que «la posició del PC de Lituània, fixada pels reglaments del PCUS, que el converteixen en una organització territorial, entra en conflicte amb els anhels i la voluntat de la majoria dels militants lituans». Brazauskas ha aclarit que per a ell la relació ideal seria la d'un PC lituà treballant independentment encara que lligat per relacions «especials» amb el PCUS «durant un període transitori».

El Soviet Suprem de Lituània ja havia modificat fa un mes la constitució republicana suprimint l'article que afirma el paper dirigent del PC. Una decisió contra la qual lluita a Moscou Mikhail Gorbatxov. El president soviètic, a propòsit de la decisió del PC de Lituània, ha expressat la seua preocupació. Però el secretari dels comunistes lituans s'ha mostrat ferm i li ha explicat que si continuava com ara no tindria res a fer en les eleccions lituanes previstes per al 24 de febrer.

Vicent Partal